

Proef op de som

DEZE PROEF OP DE SOM GAAT OVER DE TAKEN 5, 6 EN 7.

Onderzoek

- 1 Deze Proef op de som doe je samen met een andere leerling. Jullie gaan iets onderzoeken. De vraag is: *Is jullie tuin als moestuin te gebruiken?*
Je gaat drie proefjes uitvoeren: A, B en C.

Proef A: licht of zwaar?

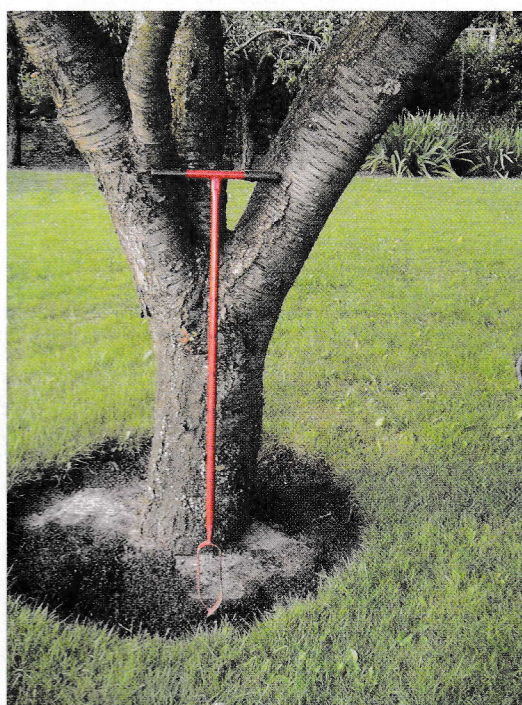
Wat heb je nodig?	Wat ga je doen?	Wat heb je ontdekt?
twee zelfde plastic twee kleine of grote lepel. een weegschaal. een aarde uit de tuin.	<ul style="list-style-type: none"> - Vul de ene beker tot de rand met zand. - Vul de andere beker tot de rand met aarde. - Weeg beide bekere. 	
twee glazen potjes met water.	<ul style="list-style-type: none"> - Vul beide potjes met water. - Doe in het ene potje een lepel zand. - Doe in het andere potje een lepel aarde. - Deksel erop, goed dichtdraaien en flink schudden. - Potjes weer neerzetten. Wat zie je? 	
een met zand. een bord.	<ul style="list-style-type: none"> - Schep wat zand uit de beker op je handpalm. - Wrijf het zand droog. - Kijk naar de korrels. Zie je fijne korreltjes of meer grove korrels? - Hoe voelt het zand, zacht of scherp? 	
een met aarde. een bord.	<ul style="list-style-type: none"> - Schep wat zand uit de beker op een bord. - Probeer het zand weg te blazen. Lukt dit? 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Hoe is het zand hier vroeger naar toegebracht: door de wind of het water? 	
een met aarde. een bord.	<ul style="list-style-type: none"> - Schep wat aarde uit de beker op het bord. - Probeer de aarde weg te blazen. Lukt dit? 	

OPDRACHT 8

Grondboring

BRON 61 Een grondboring doen.

Gebruik een grondboor. Je ziet op de foto's hoe je moet boren. Zet de boor recht op de grond en druk er licht op. Draai ongeveer drie slagen rechtsom. De boor moet dan vol zijn. Trek daarna de boor recht omhoog uit de grond. Klop of duw de inhoud van de boor er voorzichtig uit. Maak dan een tweede boring. Maar let op: als je in losse zandgrond boort, valt er altijd wat terug in het gat. Daarom moet je vanaf de tweede boring de bovenste helft weggooien. Bij klei hoeft dat niet, want die is veel vast. De grond van de tweede boring leg je achter die van de eerste boring. Zo boor je verder tot een diepte van ongeveer 1 meter. Je hebt dan een mooi beeld van de bodemlagen. Dat noem je een bodemprofiel.

3 Lees bron 61.

Jullie gaan nu een eigen grondboring in de tuin doen! (proef C).

Proef C: Grondboring: hoe vruchtbaar is mijn grond?

Wat heb je nodig?	Wat ga je doen?	Wat heb je ontdekt?
<ul style="list-style-type: none"> - Grondboor (kun je lenen bij een tuincentrum). - Drie plastic zakjes. - Viltstift. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zet de boor recht op de grond. Druk zachtjes op de boor. Draai drie keer rechtsom, de boor is dan vol. - Haal de boor voorzichtig recht omhoog. - Doe de grond in een plastic zakje en zet met de viltstift het cijfer 1 op het zakje. <p>Schrijf op wat je hebt ontdekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Heeft de grond een lichte kleur of een donkere? - Zie je fijne korrels of grove korrels? - Voelt de grond nat of juist droog aan? 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Doe een tweede boring. - Doe het voorzichtig: er mag geen losse grond in het gat vallen. Gooi het bovenste deel weg als dit toch gebeurt. - Doe de grond in het tweede zakje en zet met de viltstift het cijfer 2 op het zakje. - Schrijf opnieuw op wat je hebt ontdekt. 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Doe nog een grondboring. - Blijf voorzichtig werken. - Doe de inhoud in het derde zakje en zet met de viltstift het cijfer 3 op het zakje. - Schrijf ook nu weer op wat je hebt ontdekt. 	
<p>Neem de drie zakjes met grond mee naar school.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vertel je verhaal en laat zien wat je hebt ontdekt. - Bekijk de zakjes grond van de andere leerlingen. <p>Schrijf in een kort verslag wat je van dit onderzoek vond:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wat ging goed? - Wat vond je leuk? - Wat was moeilijk? - Wat vond je minder leuk? - Hoeveel tijd heb je aan dit onderzoek gewerkt? 	

ePack – Adviestoets

4 Maak de adviestoets van hoofdstuk 2.